

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-01- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. RUGSĖJO 12 D. NUTARIMO NR. 910 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIO PLĖTROS BANKO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS INOVACIJŲ SKATINIMO FONDO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 12 d. nutarimo Nr. 910 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatymo ir Lietuvos Respublikos inovacijų skatinimo fondo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – optimizuoti teisės aktų, reglamentuojančių nacionalinio plėtros banko (toliau – NPB) veiklą, skaičių, įtvirtinti NPB poveikio strategijų rengimą ir derinimą su ministerijomis bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatymo Nr. XIV-3098 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 15 straipsnių ir II skyriaus pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 27 straipsnio pakeitimo įstatymo nuostatas reglamentuoti įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių ir (ar) valdomų fondų fondų laikinai laisvų lėšų laikino naudojimo tvarką ir nustatyti NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių ir (ar) valdomų fondų fondų lėšų skyrimo NPB įstatiniam kapitalui didinti tvarką.

Nutarimo projektu siūlomi šie keitimai:

1. Siekiant atsisakyti perteklinio reguliavimo, sumažinant teisės aktų, reglamentuojančių NPB veiklą, skaičių ir užtikrinant nuoseklumą bei tvirtą teisėkūrą, nuostatos dėl pavedimo UAB ILTE vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. 1046 „Dėl pavedimo vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą“ (toliau – Nutarimas Nr. 1046) perkeliama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. rugsėjo 12 d. nutarimą Nr. 910 „Dėl Nacionalinio plėtros banko veiklos“, o Nutarimas Nr. 1046 pripažįstamas netekusiu galios.

2. Siekiant teisės akto pavadinime nekartoti Nutarimo projekto preambulėje nurodytų konkrečių įstatymų ir siekiant pavadinimo aiškumo keičiamas Nutarimo projekto pavadinimas į „Dėl Nacionalinio plėtros banko veiklos“. Toks pakeitimas leidžia aiškiau atspindėti nutarimo reguliavimo dalyką.

3. Atsižvelgiant į NPB keliamus tikslus: optimaliai panaudoti ribotus viešuosius išteklius, užtikrinti pakartotinį lėšų panaudojimą ir didesnę efektyvumą, didinti finansavimo prieinamumą Lietuvos verslui, viešajam sektoriui bei žemės ūkiui ir investuoti į tas sritis ar sektorius, kuriuose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus, taip pat investuoti į svarbius šalies ūkio sektorius, įskaitant didelės apimties viešosios infrastruktūros projektų ir kitų valstybei svarbių strateginių ilgalaikių projektų finansavimą, konsoliduoti NPB administruojamas skatinamąsias finansines priemones bei NPB finansinius produktus ir išnaudoti jų sąveiką, ir siekiant suderinamumo tarp NPB nuosavomis lėšomis teikiamų finansinių produktų ir asignavimų valdytojų lėšomis įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių bei siekiant jų papildomumo, įtvirtinama nauja nuostata dėl NPB poveikio strategijų rengimo ir derinimo su asignavimų valdytojais bei kitomis suinteresuotomis šalimis. NPB poveikio strategijos taps pagrindiniais dokumentais, kurie nustato NPB investavimo Lietuvoje kryptis. Poveikio strategijose bus analizuojamos finansavimo poreikio sritys, nurodomi galimi finansiniai produktai. Vadovaujantis poveikio strategijomis investicijos bus nukreipiamos šiomis kryptimis: konkurencingo ir inovatyvaus verslo skatinimo, tvaraus verslo ir žemės ūkio plėtros, infrastruktūros plėtros ir šalies saugumo stiprinimo bei Lietuvos finansų ir

kapitalo rinkų plėtros ir stiprinimo. Pažymėtina, kad NPB poveikio strategijos bus derinamos su ministerijomis.

4. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatyme numatytą galimybę fondų fondo laikinai laisvas lėšas laikinai naudoti kitoms NPB įgyvendinamoms skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti ir (ar) fondų fondams valdyti ir atsižvelgiant į Valstybės kontrolės 2025 m. balandžio 4 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VAE-2 „Finansinių priemonių (paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų) taikymas teikiant valstybės paramą“ pateiktą pastebėjimą, kad didelė dalis fondų fonduose esančių laikinai laisvų lėšų investuojamos į terminuotuosius indėlius ir vertybinius popierius, taip neužtikrinant optimalaus valstybės piniginių išteklių panaudojimo tikslams pasiekti, bei siekiant užtikrinti efektyvų laikinai laisvų lėšų laikiną naudojimą, detalizuojama šių lėšų naudojimo tvarka. Nutarimo projekto 1.3.12 papunktyje reglamentuojama, kad fondų fondų laikinai laisvos lėšos gali būti laikinai (iki 12 mėnesių) naudojamos kitų fondų fondų įsipareigojimams įvykdyti, numatant, kad už tokį lėšų naudojimą palūkanos nemokamos. Šiuo atveju NPB turi užtikrinti tinkamą šių lėšų apskaitą ir jų grąžinimą į fondų fondą, iš kurio laikinai laisvos lėšos buvo pervestos kito fondų fondo veiklai vykdyti. Taip pat numatoma galimybė fondų fondų laikinai laisvas lėšas skolinti NPB veiklai vykdyti mokant palūkanas.

5. Įgyvendinant Nacionalinio plėtros banko įstatyme ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme numatytą galimybę fondų fondo lėšas naudoti NPB įstatiniam kapitalui didinti ir siekiant pritraukti ženkliai daugiau privačių investuotojų lėšų, praplėsti finansavimo apimtis, sudaryti prielaidas vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą nedarant įtakos valstybės skolai, reglamentuoti NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių ir (ar) valdomų fondų fondų lėšų skyrimo NPB įstatiniam kapitalui didinti tvarką. Pažymėtina, kad šiuo metu NPB veikla įgyvendinant skatinamąsias finansines priemones pagal Eurostato klasifikaciją priskiriama valdžios sektoriui (S.13), todėl jo veikla daro įtaką valstybės skolos ir deficito rodikliams. Tobulinant NPB veiklos modelį, atsižvelgiama į kitų šalių nacionalinių plėtros bankų gerą patirtį, tarptautinių finansų institucijų veikimą ir siekiama, kad Lietuvos NPB veikla iš valdžios sektoriaus pereitų į finansų tarpininkų sektorių (S.12), užtikrinant balansinės ir nebalansinės veiklų sinergiją. Pagal naują veiklos modelį siekiama sukurti sistemą, kad NPB valdytų savo finansinę veiklą taip, kad jos įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus skolos rodikliams būtų kuo mažesnis. Atsižvelgiant į skatinamojo finansavimo poreikių vertinimus bendras rinkos trūkumas verslo srityje siekia 4,2 mlrd. eurų, daugiabučių renovacijos srityje – 2,4 mlrd. eurų, o viešosios infrastruktūros, įskaitant energijos efektyvumą ir atsinaujinančius elektros išteklius, – 5,5 mlrd. eurų, todėl kuriamas tvarus rinkos finansavimo veiklos modelis derinant balansinę ir nebalansinę NPB veiklas. Svarbu paminėti tai, kad finansuojant skatinamojo finansavimo veiklą iš NPB įstatinio kapitalo bus išlaikomas balansas tarp investicijų į skirtingus sektorius ir užtikrinama NPB balansinės ir nebalansinės veiklų sinergija. Planuojant NPB veiklą iš balanso būtų investuojama atsižvelgiant į su ministerijomis suderintas poveikio strategijas ir užtikrinant atitinkamą sektoriaus finansavimą, atsižvelgiant į fondų fondų lėšų dalį, kuri būtų panaudota NPB įstatiniam kapitalui didinti.

6. Atsižvelgiant į tai, kad fondų fondo valdytojas yra finansavimo sutarties šalis ir subjektas, įgyvendinantis investavimo strategiją, siūloma į priežiūros komitetą stebėtojų teisėmis įtraukti bent vieną fondų fondo valdytojo atstovą.

7. Taip pat atliekami kiti techniniai pakeitimai.

Nutarimo projektas Finansų ministerijos 2026 m. sausio 8 d. raštu Nr. 6K-26/81 buvo pateiktas suinteresuotoms institucijoms išvadoms gauti. Pastabų dėl Nutarimo projekto gauta iš Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir UAB ILTE. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija Nutarimo projektui pritarė be pastabų. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos teikta pastaba suderinta darbo tvarka. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija pastabų nepateikė. Nutarimo projektas patikslintas pagal institucijų pateiktas pastabas. Dėl pastabų, į

kurias nebuvo atsižvelgta, teikiama derinimo pažyma, techniniai patikslinimai ir pateikti klausimai suderinti darbo tvarka.

Nutarimo projektu įgyvendinamas Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. gruodžio 10 d. nutarimu Nr. 895 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 1.4.1 papunktyje nurodytas veiksmas „Sustiprinti Nacionalinį plėtros banką ir pritraukti daugiau lėšų iš privačių investuotojų, reikšmingai didinant investicijas valstybei svarbiuose sektoriuose“.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Dėl Nutarimo projekto pranešimas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“, reikalavimus neteiktinas.

Nutarimo projekte neapibrėžiama sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektas paskelbtas Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Investicijų departamento (direktorė Vaida Žukauskaitė, tel. +370 669 85 203) Finansinių priemonių skyriaus (vedėja Laurita Kazickienė, tel. +370 669 85 211) vyriausioji specialistė Rimantė Stankutė, tel. +370 690 32 186.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas.
2. Derinimo pažyma.

Finansų ministras

Kristupas Vaitiekūnas